ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 30.9.2025 г.
COM(2025) 557 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

Резюме на обобщаващия доклад за прилагането на Регламент (ЕС) № 649/2012, що се отнася до вноса и износа на опасни химикали в периода 2020—2022 г.

{SWD(2025) 278 final}

Използвани съкращения

Агенция	Европейска агенция по химикали (ECHA)
РБ	Регламент относно биоцидите
Регламент CLP	Регламент за класифицирането, етикетирането и опаковането
КН	Комбинирана номенклатура
CUS	Митнически съюз и статистика
ОНО	Определен национален орган
ECHA	Европейска агенция по химикали
ePIC	Софтуер за прилагане на Регламент (ЕС) № 649/2012
ЕС	Европейски съюз
ОНА	Окончателен нормативен акт
ИТ	Информационни технологии
НПО	Национален правоприлагащ орган
ОИСР	Организация за икономическо сътрудничество и развитие
ОВ	Официален вестник на Европейския съюз
PIC	Предварително обосновано съгласие
УОЗ	Устойчив органичен замърсител
РПРЗ	Регламент за продуктите за растителна защита
Регламент REACH	Регламент относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали
RIN	Референтен идентификационен номер
ИЛБ	Информационен лист за безопасност

1 ВЪВЕДЕНИЕ

1.1 Регламентът за предварително обоснованото съгласие

С Регламент (ЕС) № 649/2012 [1] („Регламентът за предварително обоснованото съгласие“) се прилага Ротердамската конвенция относно процедурата за предварително обосновано съгласие (PIC процедурата) при международната търговия с определени опасни химични вещества и пестициди. Регламентът има за цел да насърчава споделянето на отговорността и сътрудничеството в рамките на международното движение на опасни химикали и да опазва здравето на човека и околната среда от потенциални вреди чрез улесняване на обмена на информация относно характеристиките на опасните химикали, чрез предвиждане на процес за вземане на решения в рамките на ЕС относно вноса и износа на такива химикали и чрез разпространяване на информация относно решенията до страните по Конвенцията и други държави.

Регламентът за предварително обоснованото съгласие се прилага за химикалите, посочени в приложение III към Ротердамската конвенция, и за промишлените химикали (използвани от професионалисти и от потребители), както за пестицидите (включително биоциди), които са забранени или строго ограничени от законодателството на ЕС по съображения, свързани с опазването на здравето или околната среда. Той надхвърля изискванията на Конвенцията, тъй като се прилага за износа за всички държави и изисква съгласието на държавата вносител за много повече химикали, отколкото са изброени в Конвенцията. Освен това изискванията за износ се прилагат и за някои смеси, съдържащи включени в списъка химикали.

Съгласно Регламента за предварително обоснованото съгласие износът подлежи на спазване на различни изисквания в зависимост от частта от приложение I, в която са посочени: химикалите, изброени в част 1 от приложение I, подлежат на уведомление за износ на страната вносител, докато химикалите, изброени в части 2 и 3 от приложение I, подлежат на уведомление за износ и изрично съгласие на страната вносител, освен ако не са предмет на процедурата PIC съгласно Конвенцията и не се изнасят за страна, която е предоставила положителен отговор за вноса. Тези задължения са приложими и за смеси, съдържащи вещества, посочени в приложение I към Регламента, в концентрации, които пораждат задължения за етикетиране съгласно Регламента за класифицирането, етикетирането и опаковането (CLP) — Регламент (ЕО) № 1272/2008 [2], както и за някои изделия.

Регламентът за предварително обоснованото съгласие също така налага задължения на Комисията за уведомяване на Секретариата на Конвенцията относно окончателен нормативен акт за забранени или строго ограничени химикали, попадащи в категория на употреба по Конвенцията (промишлени химикали или пестициди) и посочени в част 2 от приложение I към Регламента за предварително обоснованото съгласие. Този процес е известен като уведомление за ОНА и представлява основата за включването на химикали в приложение III към Конвенцията.

За химикалите, посочени в част 3 от приложение I (което съответства на приложение III към Конвенцията), Комисията, от името на ЕС и въз основа на оправомощаването съгласно Регламента за предварително обоснованото съгласие, изготвя решение за вноса,

---

[1] Регламент (ЕС) № 649/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно износа и вноса на опасни химикали ОВ L 201, 27.7.2012 г., стр. 60—106, https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2012/649/oj.

[2] Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006 ОВ L 353, 31.12.2008 г., стр. 1-1355, https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2008/1272/oj.

в което се определя дали и при какви условия химикалът може да бъде внасян в ЕС. Това решение се изпраща до Секретариата на Конвенцията.

1.2 Процедурата за докладване

Съгласно член 22 от Регламента за предварително обоснованото съгласие от Комисията се изисква да докладва за своите дейности по Регламента на всеки три години, както и да съставя обобщаващ доклад, който включва следното:

- информация, предоставена от държавите членки съгласно член 22, параграф 1, относно функционирането на процедурите, предвидени в регламента, включително по отношение на митническия контрол, нарушенията, санкциите и корективните действия;
- информация, предоставена от Агенцията съгласно член 22, параграф 1, относно функционирането на процедурите на регламента.

Настоящото трето отчитане обхваща периода 2020—2022 г. Отчетният въпросник в интернет беше предоставен на разположение на държавите членки на 28 март 2024 г., като крайният срок за попълване беше 10 май 2024 г. До средата на 28 юни 2024 г. бяха представени всички отчети. Агенцията публикува своя доклад за периода 2020—2022 г. относно изпълнението на Регламента за предварително обоснованото съгласие (PIC) [3] през октомври 2023 г.

Настоящият доклад представлява резюме на обобщаващия доклад, в който се прави преглед на прилагането на Регламента за предварително обоснованото съгласие в периода 2020—2022 г.

2 Управление на Регламента за предварително обоснованото съгласие

2.1 Комисията, Агенцията и ОНО смятат, че координацията на техните дейности за прилагане на Регламента за предварително обоснованото съгласие продължава да бъде ефективна.

На национално равнище всяка държава членка определя ОНО, който да изпълнява административните функции, предвидени в Регламента за предварително обоснованото съгласие. Подобно на предходния отчетен период държавите членки приеха, че координацията между ОНО и Комисията, както и между ОНО и Агенцията, е била задоволителна.

Комисията смята, че сътрудничеството с ОНО и Агенцията е било задоволително, както по отношение на редовния обмен на информация през отчетния период, така и по отношение на обсъжданията на провежданите два пъти годишно срещи на ОНО в рамките на PIC.

Агенцията докладва, че е продължила да работи добре с ОНО, че координацията с Комисията като цяло е била задоволителна и че предвидимостта и планирането на работата са се подобрили.

[3] ECHA (2023 г.), Report on the operation of the Prior Informed Consent (PIC) Regulation (Доклад относно действието на Регламента за предварително обоснованото съгласие (PIC). ECHA-23-R-11-EN, https://echa.europa.eu/documents/10162/18272234/report_pic_art_22_2023_en.pdf.

2.2 Оскъдните ресурси застрашават ефективното прилагане и възпрепятства дейностите по подобряване и изпълнение.

Ресурсите, отделени за прилагането на Регламента за PIC от страна на Комисията и ECHA, останаха на сходно с предходния отчетен период равнище.

Броят на обработените от Агенцията уведомления за износ е намалял през периода. Въпреки това общото работно натоварване на екипа на PIC на Агенцията, свързано с обработката, остава високо поради увеличаването на други задачи, свързани с обработката, включително значителното увеличаване на броя на исканията за техническа/регулаторна помощ.

Поради големия и нарастващ брой подадени заявления Агенцията продължава да инвестира човешки и финансови ресурси в поддържането и подобряването на приложението ePIC, както често изискват ОНО, както и в процесите и начините на работа на Агенцията за прилагане на регламента.

ОНО за PIC посочиха равнища на ресурсите, предвидени за прилагане на Регламента за предварително обоснованото съгласие, в диапазона 0,05—3,25 еквивалента на пълно работно време. Броят на държавите членки, които съобщават, че техните национални правоприлагащи органи разполагат с достатъчно ресурси, за да изпълняват задълженията си по регламента, е намалял на 12 от 15 през предходния и 18 през първия отчетен период. Също така 10 държави членки, в сравнение с 8 през предходния и 7 през първия отчетен период, заявиха, че не разполагат с достатъчно ресурси.

3 Актуализиране на приложения I и V към Регламента за PIC

3.1 Актуализации на приложение I

В член 23 се изисква от Комисията да преразглежда списъка на химикалите в приложение I най-малко веднъж годишно въз основа на новото в законодателството на ЕС — най-вече в Регламента REACH [4], РБ [5] и РПРЗ [6] — и съгласно Конвенцията. Приложенията към Регламента за предварително обоснованото съгласие се изменят посредством делегирани актове, приемани от Комисията.

През отчетния период в приложение I бяха добавени 48 вещества, от които 44 бяха включени в части 1 и 2 на приложение I. От тях 35 вещества са били включени, защото са забранени съгласно РПРЗ, 1 поради неодобрението му за употреба в биоциди съгласно РБ, 6 поради ограничение съгласно Регламента REACH (3 за масова употреба, 3 за професионална употреба) и 2 поради ограничение съгласно Регламента за УОЗ. 4 вещества бяха добавени в част 3 от приложение I след включването им в приложение III към Конвенцията. В допълнение, кодовете на Комбинираната номенклатура на ЕС, изброени в приложение I към Регламента за PIC, бяха актуализирани.

Съгласно член 11 от Регламента Комисията трябва да уведомява Секретариата на Конвенцията в писмен вид за химикалите, посочени в част 2 от приложение I, които отговарят на изискванията за уведомление по процедурата PIC. През отчетния период до Секретариата бяха изпратени 31 уведомления за ОНА.

---

[4] Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj.

[5] Регламент (ЕС) № 528/2012 относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди http://data.europa.eu/eli/reg/2012/528/oj.

[6] Регламент (ЕО) № 1107/2009 относно пускането на пазара на продукти за растителна защита, http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1107/oj.

3.2 Актуализации на приложение V

Измененията в част 1 от приложение V към Регламента за PIC (химикали, подлежащи на забрана за износ) са предизвикани от включването на вещество в приложение I към Регламента за УОЗ [7]. През отчетния период към част 1 от приложение V бяха добавени пет вещества.

Част 2 от приложение V към Регламента за PIC съдържа списък с химикали, различни от УОЗ, които са обект на забрана за износ. През отчетния период към част 2 бяха добавени определени смеси, съдържащи живак или живачни съединения, и определени продукти с добавен живак.

4 Прилагане на Регламента за предварително обоснованото съгласие

4.1 Повишаването на осведомеността и подкрепата за износителите и вносителите от страна на ОНО и Агенцията продължиха да се подобряват, като това допринесе за по-добро спазване на правилата.

24 държави членки съобщиха, че са предприели мерки за повишаване на осведомеността и информиране, по-специално чрез предоставяне на информация онлайн. Почти всички държави членки, които са предприели такива мерки, смятат, че това е довело до по-добро спазване на изискванията от страна на износителите и вносителите.

Агенцията продължи да предоставя информация и подкрепа на износителите и вносителите чрез своя уебсайт, ежеседмични електронни новини, информационен бюлетин, социалните медии, вътрешните съобщения в e-PIC и службата за справки. Тя също така подобри използваемостта на страниците на ePIC [8].

Другите дейности на Агенцията включват кампании за повишаване на осведомеността на износителите, провеждане на различни информационни събития и публикуване на указания за оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС и за Протокола за Северна Ирландия за информиране на дружествата за техните задължения по Регламента за PIC след Brexit [9].

4.2 Увеличаването на броя на уведомленията за износ, обработвани от ОНО и ECHA, се е стабилизирало, а броят на уведомленията, обработвани от държавите членки, продължава да варира значително.

Уведомленията за износ са инструментът, чрез който държавите си обменят информация относно забранени или строго ограничени химикали. Износителите, намиращи се в ЕС, които възнамеряват да изнасят химикали, включени в част 1 от приложение I към регламента, трябва да подадат уведомление за износ до своя ОНО. След като ОНО провери и приеме уведомлението, то се препраща към Агенцията, която го проверява и изпраща към ОНО на държавата вносител. Ако не бъде получено потвърждение за получаване, Агенцията отново изпраща уведомлението.

Цялата процедура се изпълнява чрез ePIC, като износителите трябва да използват предоставения шаблон за уведомление. За определени видове износ, които са освободени от Регламента или от изискването за уведомление за износ, износителите трябва да

---

[7] Регламент (ЕС) 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители, OB L 169, 25.6.2019 г., стр. 45-77, http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1021/oj.

[8] https://echa.europa.eu/support/dossier-submission-tools/epic.

[9] https://echa.europa.eu/advice-to-companies-q-as/pic (Brexit), and https://echa.europa.eu/advice-to-companies-q-as/northern-ireland.

поискат специален RIN от своя ОНО и да го използват в митническата декларация за улесняване на митническото оформяне.

Броят на уведомленията за износ и исканията за специален RIN се е увеличавал с постоянен темп от 2014 г. до 2019 г., но е показал признаци на стабилизиране през настоящия отчетен период (Figure 1).

Фигура 1. Общ годишен брой на а) уведомленията за износ, които ОНО получават и препращат на Агенцията, и б) исканията за специални RIN, които ОНО получават на година

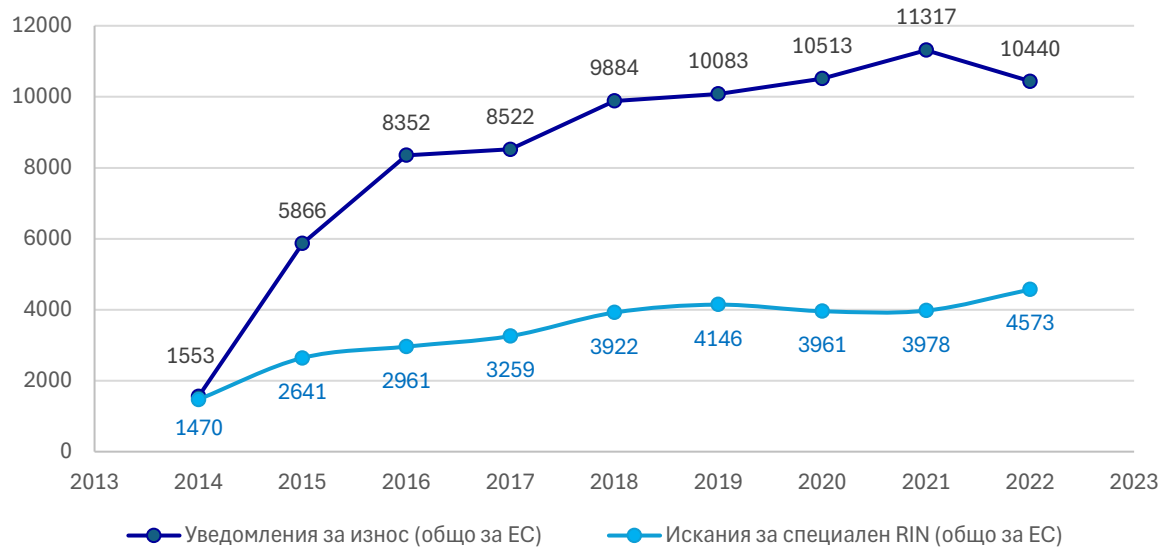

Както и в миналото, броят на обработените уведомления за износ варира значително между държавите членки (Figure 2).

Фигура 2. Общ брой на уведомленията за износ, приети и изпратени на Агенцията от ОНО през отчетния период

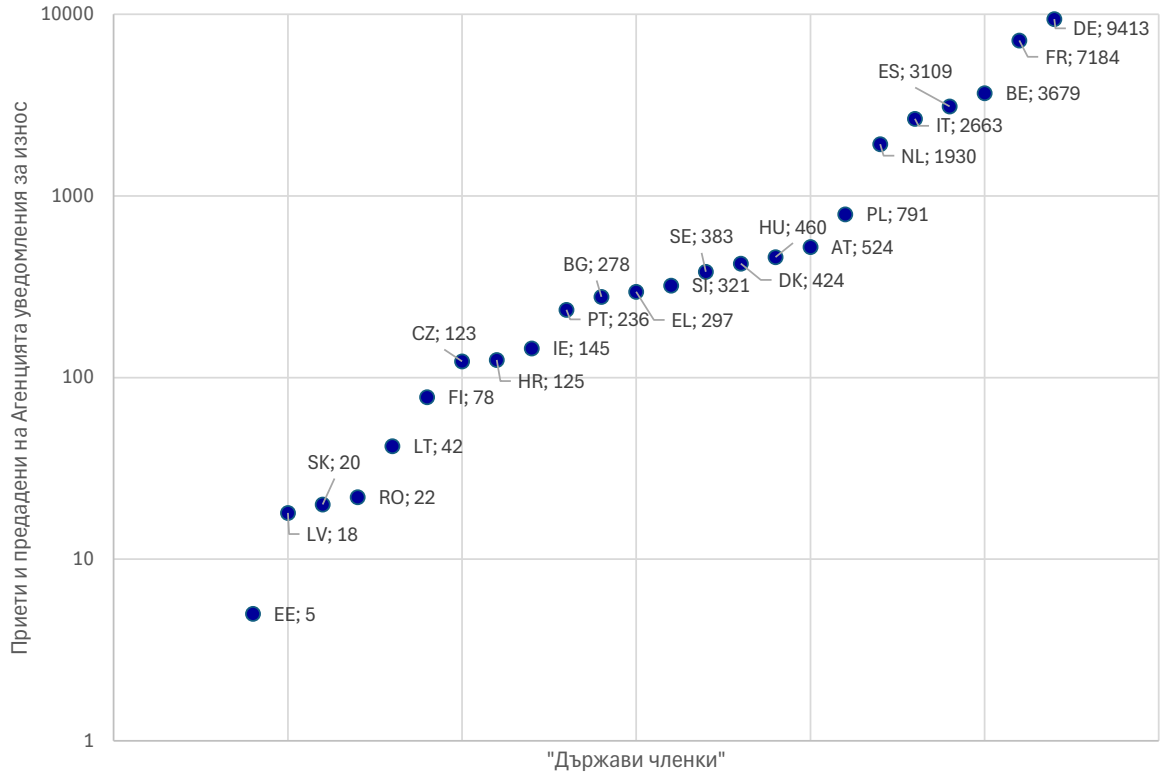

През този отчетен период 21 държави членки са обработили повече уведомления за износ, отколкото през предходния. Броят на обработените уведомления е нараснал най-много в Белгия (+ 1660), следвана от Нидерландия (+ 901), Германия (+ 768) и Испания (+ 726).

Броят на искания за специален RIN, обработени от държавите членки, е варирал в широки граници. Германия, Белгия и Франция са продължили да приемат най-голям брой искания.

4.3 Броят на формулярите за уведомление за износ, които трябва да бъдат подадени повторно поради неправилно попълване, е намалял, но остава висок.

През отчетния период държавите членки са поискали повторното подаване на 3010 уведомления за износ в сравнение с 5889 през предходния период и 2904 през периода преди това. Основните причини са били неспазване на изискванията за информация и проблеми с ИЛБ, приложен към уведомлението за износ.

През отчетния период Агенцията поиска повторното подаване на 1760 уведомления за износ, което представлява намаление спрямо 2758 през предходния период. Подобна е тенденцията и при повторните подавания, поискани от ОНО.

През отчетния период държавите членки са отхвърлили 738 уведомления за износ, което представлява увеличение спрямо 544 през предходния период. ОНО съобщават, че основните трудности, с които се сблъскват износителите, са свързани с наличието на кодове по КН или CUS и информация, пряко свързана с износа (като например данни за контакт с вносителя), където подобрението е малко или няма такова, и с предвидената употреба на химикала в страната вносител, където подобрението е значително.

Значително подобрение се отбелязва и за докладваните трудности, свързани с обобщението и причините за окончателния нормативен акт, датата на влизане в сила и информацията за окончателния нормативен акт, предприет от ЕС.

4.4 Броят на уведомленията за износ от държави извън ЕС се е увеличил.

В член 9 се изисква Агенцията да въведе в своята база данни уведомленията за износ, които получава от държави извън ЕС, да потвърди получаването на уведомлението до ОНО на държавата износител и да предостави копие на ОНО на държавата/ите членка/и, получател на вноса.

През настоящия отчетен период Агенцията е получила 1863 уведомления от държави извън ЕС, което представлява увеличение спрямо 1 371 през предходния период. След спада през 2020 г., до 2022 г. броят на уведомленията се е увеличил повече от два пъти.

4.5 Докладването от страна на ОНО за износа и вноса на химикали е станало по-ефективно, но може още да бъде подобрено.

В член 10 се изисква износителите и вносителите на химикали, изброени в приложение I към регламента, да информират ОНО за количествата, които са изнесли за или внесли от държави извън ЕС през предходната година. Също така износителите трябва да предоставят на ОНО имената и адресите на всеки вносител. На свой ред ОНО трябва да предоставят тази информация ежегодно на Агенцията, а тя да обобщи данните на равнище ЕС и да ги направи публично достъпни [10].

Предоставената от Агенцията и ОНО информация показва, че отчетният процес по член 10 е функционирал безпроблемно. 7 държави членки съобщиха за закъсняло подаване на информация от износители и 9 (в сравнение с 5 през предходния отчетен период) от вносители. Бяха допуснати повече грешки в докладваните количества, също и поради факта, че Агенцията подобри функционалността за докладване в ePIC, като включи предупреждения за потенциално погрешни количества. Тя също така изготви контролен списък за ОНО, който да им помогне да проверяват докладите на индустрията и да изготвят обобщени национални доклади за количеството изнесени и внесени химикали. За разлика от предходните два отчетни периода обаче Агенцията отбеляза закъснение при представянето на докладите от някои ОНО.

4.6 ЕС е приел решения за внос на пет вещества, включени в приложение III към Ротердамската конвенция.

Съгласно член 10 от Конвенцията от страните се изисква да вземат решение относно вноса за всеки нов химикал, включен в приложение III, и да го изпратят на Секретариата. Съгласно член 13 от Регламента за PIC решенията за внос в ЕС се приемат чрез акт за изпълнение на Комисията, който се представя на Комитета по REACH за становище в съответствие с процедурата по консултиране.

По време на отчетния период Комисията прие едно решение за изпълнение, с което бяха взети нови решения относно вноса на две вещества и измени решения за три други вещества.

[10] ECHA, годишно отчитане на вноса и износа по процедурата PIC: https://echa.europa.eu/bg/regulations/prior-informed-consent/annual-reporting-on-pic-exports-and-imports.

4.7 Процентът на отговорилите на исканията за изрично съгласие в страните извън ЕС остава нисък, но се повишава, а подобрените системи и добрата координация между Агенцията и ОНО имат положителен ефект.

В член 14 се изисква изричното съгласие на държавата вносител, преди да бъдат изнесени химикалите, изброени в части 2 или 3 от приложение I. Въпреки това ОНО на износителя може да реши, за всеки отделен случай и след консултация с Комисията, да отмени това изискване, когато химикал, посочен в част 2, се изнася за държава от ОИСР или когато държавата вносител не е отговорила в рамките на 60 дни, при условие че са изпълнени определени условия.

По време на текущия отчетен период 19 държави членки са разгледали искания за изрично съгласие, като са обработили общо 7233 искания, в сравнение с 5058 през предходния период и 3362 през периода преди това. Броят на обработените искания е по-голям от този през предходния период в 13 държави членки (Figure 3).

Фигура 3. Брой на исканията за изрично съгласие, обработени от държавите членки през текущия период, в сравнение с предходния период за тези, които са претърпели най-голяма промяна (в скоби е посочен процент на промяната).

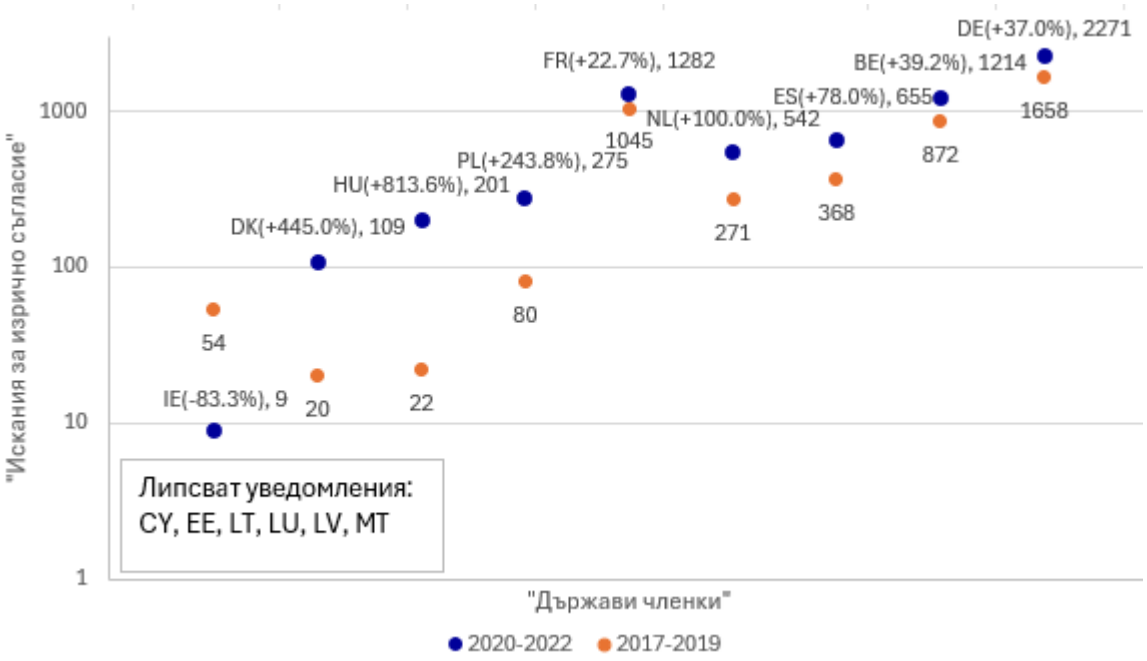

10 държави членки съобщиха за трудности при прилагането на процедурата за изрично съгласие, което е с 3 повече, отколкото през предходния отчетен период. Комуникацията с ОНО на страните вносителки продължава да бъде основното предизвикателство. От 7233 искания за изрично съгласие отговор получиха 58 %, което е малко повече от 54 % през предходния период.

Както и в миналото, Агенцията смята, че този процес протича гладко, а сътрудничеството е ефективно. Според обратната информация от ОНО определянето на периода на валидност и някои специфични ограничения (т.е. специфичност на RIN, специфичност на износителя) са най-трудните въпроси, с които те се сблъскват при тълкуването на отговорите.

11 държави членки, в сравнение с 8 през предходния период и 6 през периода преди това, е трябвало да решат дали е необходимо изрично съгласие за износ на химикали, изброени

в част 2 от приложение I, за държави от ОИСР. Нито една държава членка не съобщи за трудности при вземането на това решение.

15 държави членки, в сравнение с 13 през предходния период и 11 през периода преди това, получиха искания за освобождаване по член 14, параграф 7. Броят на исканията за освобождаване се е увеличил от 571 през предходния период на 1328 през настоящия период. Само една държава членка съобщи за трудности при прилагането на процедурата за освобождаване.

Комисията смята, че процедурата за освобождаване като цяло работи гладко и оценява сътрудничеството с ОНО като положително. Агенцията също така смята, че процесът като цяло функционира гладко, а някои неефективности, докладвани в предходни периоди, са били отстранени.

Десет държави членки съобщиха за случаи, при които е било разрешено да се осъществи износ в очакване на отговор на искане за изрично съгласие съгласно член 14, параграф 8. Общият брой на случаите е 181 в сравнение с 569 през предходния отчетен период. Агенцията не докладва за трудности, което е значително подобрение в сравнение с предходния период. Това се дължеше главно на подобрения във функционалността на ePIC.

4.8 Има по-малко случаи на неспазване на изискванията за информация за изнасяните химикали.

В член 17 се посочва, че изнасяните химикали трябва да бъдат опаковани и етикетирани съгласно съответните разпоредби на ЕС, освен ако държавата вносител не прилага различни изисквания. ИЛБ, който съответства на приложение II към Регламента REACH, трябва да бъде изпращан на всеки вносител, заедно с изнасяния химикал.

Само 3 държави членки докладваха за проблеми със спазването на изискванията (в сравнение с 6 през предходния период) по отношение на информацията, която трябва да придружава изнасяните химикали.

4.9 Всички държави членки са въвели системи за контрол и правоприлагане, но по-малко държави членки съобщават, че имат стратегия за правоприлагане.

Всички държави членки са определили органи, които отговарят за прилагането на регламента по отношение на контрола на вноса и износа на химикали, изброени в приложение I, в съответствие с член 18. Във всички държави членки, с изключение на една, това е свързано с митниците, а в повечето държави членки участва и инспекцията по околната среда/здравеопазването.

12 държави членки имат стратегия за правоприлагане, което е по-малко от 16 през предходния период. В някои държави членки това се дължи на факта, че вече е въведено правоприлагане и не е необходимо по-нататъшно развитие. 12 държави членки провеждат редовно обучение на инспекторите, а някои от тях включват Регламента за PIC като случайна тема в общото обучение по законодателството в областта на химикалите. Като цяло броят на редовните обучения е намалял и за първи път няколко държави членки посочиха, че не са провеждани обучения поради липса на ресурси или финансови ограничения.

През периода 17 държави членки съобщиха, че са извършили проверки на износа, а 12 — на вноса. Както и в миналото, бяха открити малко нарушения. Отзивите на ОНО за дейностите на форума бяха предимно положителни.

Броят на държавите членки, които посочват, че правоприлагащите органи разполагат с достатъчно ресурси, за да изпълняват задълженията си по регламента, е намалял от 15 през предходния период на 12 през настоящия. 10 държави членки, в сравнение с 8 през предходния период, заявиха, че не разполагат с достатъчно финансови и/или човешки ресурси.

4.10 Въпреки че дейностите по правоприлагане са се увеличили в някои държави членки, все по-малко нарушения водят до санкции.

Видовете извършена правоприлагаща дейност бяха до голяма степен същите като през предходния период (Figure 4). Документални проверки обаче бяха извършени от още 4 държави членки (80 %), а изпреварващи/рутинни инспекции — от още 3 държави членки. Повече от половината от тях са провеждали разследвания или реактивни или проактивни инспекции, а малко по-малко от половината са съобщили, че са извършвали инспекции или проверки на място.

Фигура 4. Дейности по правоприлагане, извършени в държавите членки

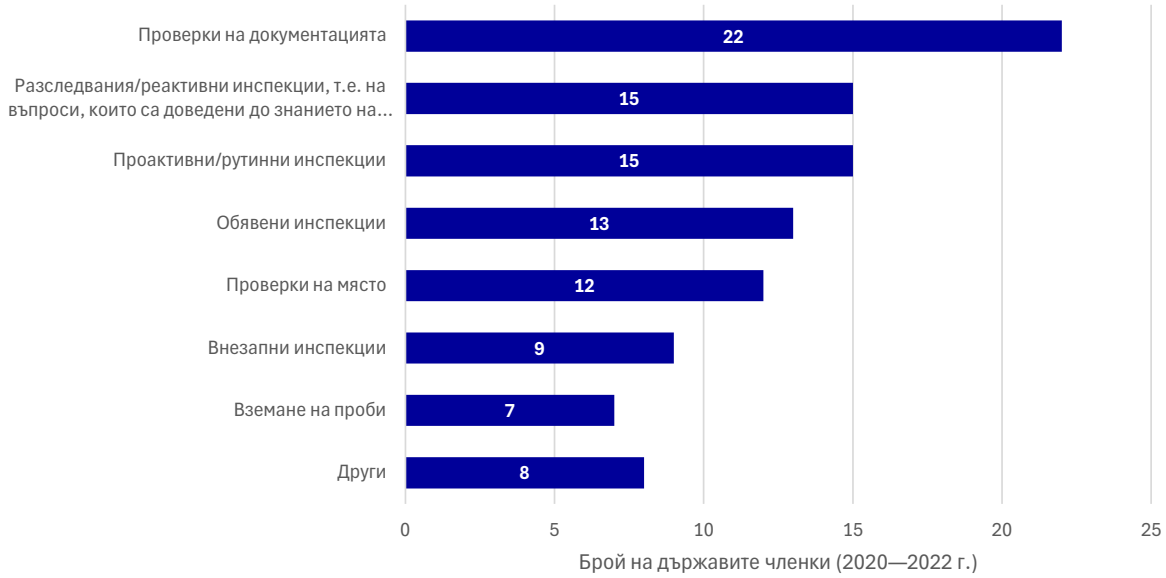

През отчетния период са извършени общо 93 691 проверки на износа в сравнение с 9132 през предходния период и 6474 през периода преди това. Това значително увеличение се дължи най-вече на компютърните проверки, извършени от България (40 425), и на неуточнените проверки от Испания (42 168) (Table 1). По отношение на вноса са извършени 60 421 проверки в сравнение с 1 463 през предходния период и 1941 през периода преди това. Това голямо увеличение се дължи най-вече на контрола от страна на Испания (58 177). Митническият контрол продължава да представлява по-голямата част от контрола.

Таблица 1. Общ брой официални проверки на износа и вноса, включващи проверки съгласно Регламента за PIC през отчетния период (предишният период е в скоби)

	Контролни проверки извършени от митническите органи	Контролни проверки извършени от инспекторите	Контролни проверки извършени от други субекти
Официални проверки на износа	93 308 (8599)	383 (526)	0 (7)

	Контролни проверки извършени от митническите органи	Контролни проверки извършени от инспекторите	Контролни проверки извършени от други субекти
Официални проверки на вноса	59 299 (237)	1082 (1193)	40 (33)

7 държави членки, в сравнение с 5 през предходния и 3 през първия отчетен период, съобщават, че са установили нарушения чрез митнически контрол, но съотношението на нарушенията е много ниско (около 0,3 %) [11]. Както и през предходния отчетен период, 6 държави членки (в сравнение с 9 през първия отчетен период) установиха нарушения чрез проверки, извършени от инспектори. Коефициентът на нарушенията е по-висок, отколкото при митническия контрол (около 5,4 % [12]).

Основната категория нарушения, установени от митническите органи, са свързани с неправилно попълване на клетка 44 от единния административен документ (60 нарушения) и липса на RIN (46 нарушения). Основната категория нарушения, установени от инспекторите, са свързани с разпоредбите за информационните листове за безопасност (35 нарушения) и липсата на уведомление за износ на химикала (20 нарушения).

През този отчетен период 13 нарушения в 3 държави членки са довели до санкции в сравнение с 29 нарушения в 3 държави членки през предходния период и 13 нарушения в 4 държави членки през първия период.

4.11 Техническата помощ от страна на Агенцията продължи да бъде приветствана.

Агенцията участва в дейности за сътрудничество, включително три регионални семинара за подобряване на капацитета на страните по Ротердамската конвенция, два уебинара и семинар, организиран от Конвенцията в подкрепа на различни региони. Агенцията също така предостави подкрепа на държавите кандидатки, насочена към повишаване на капацитета им в областта на управлението на химикали, чрез Инструмента на ЕС за предприсъединителна помощ. През този отчетен период нито една държава членка не участва в дейности за сътрудничество.

4.12 Потребителите на ePIC като цяло смятат, че инструментът на информационните технологии е по-удобен за ползване и по-полезен за тяхната работа.

Агенцията разработи и поддържа ePIC — ИТ инструмент, който се използва от всички съответни органи, включително правоприлагащите органи и митниците, както и от износителите и вносителите. Броят на потребителите на ePIC от промишлеността се е удвоил в сравнение с предходния период и съставлява 91 % от потребителите.

Новите функции, добавени към ePIC през периода, доведоха до съкращаване на времето за обработка, по-ефективни процеси и подобряване на проследимостта на случаите, както и на последователността и надеждността на данните. ОНО като цяло оцениха ePIC като удобен за ползване и полезен за изпълнение на основните им задачи и видяха подобрение в сравнение с предходния период (Figure 5).

[11] Поради възможното припокриване на проверките, извършвани върху износа и вноса, това е само индикативна цифра за сравнение.

Фигура 5. Лесна ли е системата ePIC за използване от ОНО?

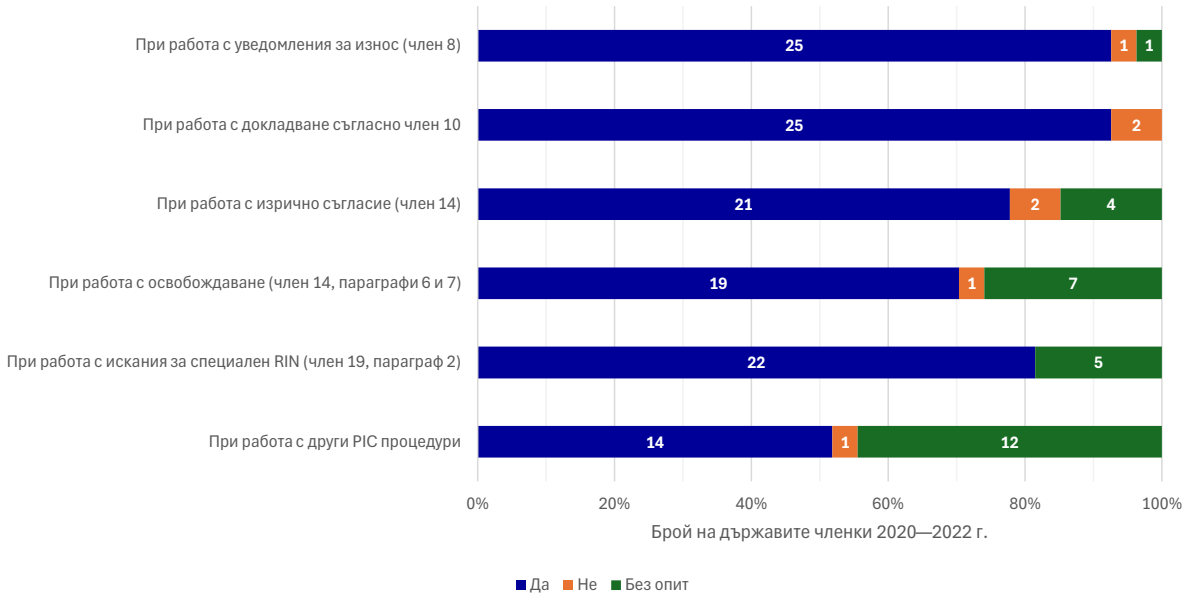

Както ОНО, така и Агенцията съобщават за предимно положителни отзиви за ePIC от страна на отрасъла. Проучването на ползваемостта, започнато от Агенцията в края на 2022 г., е довело до редица предложения за подобрения, някои от които са били приоритизирани за изпълнение, а други са планирани за по-късен етап.

4.13 Информацията и данните относно прилагането на Регламента за предварително обоснованото съгласие станаха по-достъпни.

През ноември 2022 г. заработи усъвършенствана платформа за разпространение на PIC, за да се осигури ефективно разпространение на данните за PIC и по-добра интеграция с междурегулаторната платформа за разпространение на данни на Агенцията. През декември 2022 г. беше добавена информация за отговорите на ЕС при внос съгласно Ротердамската конвенция [12].

Агенцията публикува три доклада за търговията за 2019 г., 2020 г. и 2021 г. съгласно член 10, два доклада за обмена на информация, обхващащи периода 2018—2019 г. и 2020—2021 г. съгласно член 20 [13], и доклад за действието на регламента, обхващащ периода 2020—2022 г. съгласно член 22 [14].

5 Заключения

Регламентът за PIC транспонира Ротердамската конвенция в законодателството на ЕС. Той има същите цели, но надхвърля разпоредбите на Конвенцията, за да предложи по-високо равнище на защита, по-специално в развиващите се държави и държавите с икономики в преход.

Настоящият доклад показва, че процедурите, определени в регламента за PIC, и тяхното прилагане работят безпроблемно, по-специално благодарение на ефективната координация и сътрудничество между ОНО, ECHA и Комисията както по отношение на вътрешните задачи на ЕС, така и по отношение на международната дейност. Това е от

[12] https://echa.europa.eu/eu-import-responses-under-the-rotterdam-convention.

[13] https://echa.europa.eu/bg/regulations/prior-informed-consent-regulation/reporting-on-information-exchange.

[14] https://echa.europa.eu/bg/reports-on-the-operation-of-pic-regulation.

основно значение за постигането на целите на регламента.

Процедурата за уведомяване при износ гарантира, че страните вносителки получават важна информация за химикалите и техния износ. Годишно се изпращат над 10 000 уведомления за износ, което ясно показва мащаба на този обмен на информация. Това води до голямо работно натоварване за Агенцията и ОНО, което може да бъде преодоляно само с подходящи кадрови ресурси. Важна роля в това отношение играе работата на ИТ приложението „ePIC“, разработено и поддържано от Агенцията.

Използването на процедурата за изрично съгласие като стандартна процедура за износ на редица химикали, която надхвърля границите на Конвенцията, означава, че през отчетния период до държавите вносителки са изпратени 7233 искания за изрично съгласие. Този голям брой искания създаде трудности за много държави вносителки, като 42 % от исканията останаха без отговор.

Износителите на химикали, които попадат в обхвата на Регламента за предварително обоснованото съгласие, обичайно са били наясно със своите задължения и са можели да ги изпълнят. ОНО и Агенцията оказаха необходимата помощ, като допринесоха за поддържането на нисък брой нарушения. Въпреки че митническите органи са извършили голям брой проверки на износа (93 308) и вноса (59 299), процентът на нарушенията е бил много нисък — около 0,3 %. При проверките, извършени от инспектори, процентът беше малко по-висок — около 5,4 %.

Като цяло, макар че държавите членки успяваха да изпълнят задълженията си, понякога им беше трудно да се справят с големия брой уведомления за износ в края на всяка година и да спазват сроковете. Работата на Агенцията беше напълно в съответствие с изискванията на Регламента за PIC и беше от съществено значение за гладкото функциониране на процедурите. Комисията изпълни задълженията си по Регламента за PIC, като прие два делегирани регламента, с които към приложение I бяха добавени 48 химични вещества, и едно решение за изпълнение относно решенията на ЕС за внос през отчетния период. Освен това Комисията координираше приноса на ЕС към международната дейност и представляваше ЕС на заседанията на Конвенцията.